

IDENTIFICAREA PE BAZA TOPONIMIEI ACTUALE A UNOR AȘEZĂRI DISPĂRUTE (I)

Studiul interdisciplinar, cercetarea pe multiple planuri a unui anumit domeniu de viață, a unor fapte și fenomene, se impun ca metode de lucru absolut indispensabile cercetătorului. Așa, bunăoară, lingvistica în general și toponimia în special își consolidează argumentațiile multora dintre ipoteze bazându-se pe mărturiile documentelor istorice sau pe dovezile arheologiei.

Toponimia a fost și continuă să mai fie revendicată și de alte discipline științifice (geografie, istorie, etnologie etc.). În ultima vreme însă tot mai mult este împărtășit punctul de vedere potrivit căruia cercetarea numelor de locuri este în primul rând un domeniu al limbii și că „studiul lingvistic (al numelor topice n.n.) trebuie să-l preceadă pe cel geografic, istoric, etnologic etc.”¹.

Pornind de la sensul unor cuvinte, observăm că toponimele provenite din apelative comune cu înțelesuri clare (*cetate, ruină, turn*) sau cu semnificații mai puțin clare la prima vedere (*grădiște, jidovină, zagrad*) nu sînt altceva de cît mărturii ale prezenței omului pe acele locuri. Chiar și atunci cînd numele topice respective exprimă realități cu caracter strict militar — ca în exemplele de mai sus — ele dovedesc totuși că pe locurile numite *Turnu, Ruini, Jidovini* etc. existau într-o anumită vreme nuclee de așezări omenești. Cînd nume de locuri de tipul *Mormințul, Biserica, Cimitirul* se găsesc în afara vetrelor actuale ale satelor, ele nu sînt doar simple ciudățenii, ci inidcații despre vechi seliști (vetre de sat) părăsite.

S-a spus că fonetismele reflectate în toponimie sînt proprii graiului celor care le-au fixat în documente, idiomului vorbit pe locurile respective². Chestiunea se prezintă a fi mai dificilă dacă avem în vedere „partea apuseană a Banatului (și nu numai aceasta, ci, putem spune, întreg teritoriului sud-vestic al țării, n.n.), unde s-au produs mișcări de populații în secolul al XVIII-lea de natură să redea denaturat unele particulari-

¹ I. Iordan, *Toponimia românească*, București, 1963, p. 8.

² I. Gheție și Al. Mares, *Graiurile dacoromâne în secolul al XVI-lea*, București, 1974, p. 53.

tăți"³. Nu de puține ori între numele oficial și cel popular se ivesc diferențe care derutează pe cercetător, încît trebuie să ținem seama că „în decursul timpului intervin tot felul de factori care duc la apariția unor diferențieri formale între aspectul scris al toponimelor și cel al vorbirii de fiecare zi"⁴.

Întîmpinăm de obicei dificultăți în stabilirea originii unor nume de locuri actuale, care s-au îndepărtat de aspectul lor primitiv⁵, dar greutățile devin mai pronunțate cînd se pune chestiunea identificării și localizării⁶ așezărilor menționate documentar de timpuriu și care în secolele următoare atestării lor nu mai apar în documentele vremii. Uneori ele s-au păstrat ca nume de locuri în hotarele satelor, dar cele mai multe s-au pierdut cu desăvîrșire.

Găsim o încercare de identificare și localizare ale vechilor așezări din fostul district al Caransebeșului în lucrarea semnată de M. Bizerea și C. Rudneanu⁷, unde, după ce, în primul rînd, sînt aduse însemnate contribuții la cunoașterea ținuturilor bănățene, în cea de a doua parte a studiului sînt înșiruite „146 așezări, dintre care 29 predii”, păstrate în prezent” ca așezări (. . .) doar 64, iar altele 14 rămase ca toponimice”⁸.

În fața celui care voiește să utilizeze lucrarea se ridică de la bun început o oarecare dificultate, întrucît autorii nu precizează ce sens acordă indicațiilor *disp.*(ărut) și *neid.*(endificat), derutante cînd apar singure sau împreună⁹ sau cînd unor localități le lipsesc aceste indicații, deși nu le găsim cuprinse în nici un repertor al localităților bănățene actuale¹⁰. Așa că discuția trebuie dusă în legătură cu așezările *dispărute*: *a. identificate și localizate* — evident, aproximativ — ; *b. care nu au putut fi pînă acum identificate în vreun nume topic actual, problema identificării lor rămînd deci deschisă.*

Nu ne putem hazarda în stabilirea vetrelor satelor ori prediilor de odinioară doar pe baza simplei existențe în prezent a unor nume de locuri omonime cu numele așezărilor dispărute, mai ales cînd numele lor derivă din apelative sau antroponime de largă circulație sau din fitonime larg

³ Idem, *ibidem*, p. 57.

⁴ M. Sala, *În legătură cu notarea toponimelor românești*, în LR, XI, 1961, nr. 1, p. 74.

⁵ De pildă sintem tentați să căutăm pentru numele satului *Cornereva* o explicație de natură botanică (cf. *corn*, specie arborifică), cînd de fapt acesta derivă din slv. *konjar* „crescător de cai”, respectiv numele unei persoane; satul *Delinești* este o modificare ulterioară a primitivului nume *Dăniliești* iar *Valeadeni* se numea odinioară *Vlădeni*; v. în acest sens și explicațiile numelor topice de la punctul 5 din prezenta lucrare.

⁶ Acordăm acestor termeni următoarele sensuri, pe care le vom avea în vedere în continuare: *identificare* (= recunoașterea într-un toponim actual a unui nume aparent obscur), ca, de exemplu, identificare așezării *Zyn*, a. 1440 (DIT II 439) în actualul nume de loc *Valea Acsinului*; prin *localizare* înțelegem „stabilirea (aproximativă) a vetrei unei așezări dispărute.

⁷ *Considerații istorico-geografice asupra districtului autonom al Caransebeșului în evul mediu*, în *Studii de istorie a Banatului*, volumul I, Timișoara, 1969, p. 7—22.

⁸ Idem, *ibidem*, p. 16.

⁹ Dăm doar cîteva exemple: *Bania neid. disp.* (p. 12); *Brad 1577 neid.* (p. 12); *Lățcan 1559 disp.* (p. 13).

¹⁰ Cf. *Mocican 1544* (p. 13).

răspîndite, ca în exemplele : *Lazu*, *Corbu*, *Mesteacănu* etc.¹¹. Și nici menționarea lor în documente alături de așezări cunoscute azi nu poate constitui probe de rezistență¹², încît pentru identificarea localităților din această categorie sînt necesare dovezi materiale și referiri documentare precise. Cînd ele lipsesc, ne putem sprijini pe dovezi de ordin lingvistic (fonetism, serii structurale, sisteme semantice etc.)¹³. Dar chiar și atunci, cînd credem că am epuizat toate mijloacele de identificare, deseori rezultatele rămîn sub semnul incertitudinii.

*

* *

În observațiile de față pornim de la inventarul așezărilor dispărute întocmit de C. Suciu¹⁴, de la cele cuprinse în repertoarul fostului comitat de Severin¹⁵. Celor din lucrarea citată la nota 6 le-am adus unele completări, iar în alte cazuri am socotit că sînt necesare anumite îndreptări care, evident, nu au pretenția de a fi soluții definitive. În general ne-am limitat la numele de locuri cuprinse în bazinul hidrografic superior al Timișului bănățean de unde (întrucît problema nu poate fi epuziată într-o lucrare de proporții restrînse) am ales doar cîteva exemple, care ar putea constitui criterii în tratarea unei atît de spinoase probleme.

1. Satul *Gamza* apare menționat documentar la anul 1352 (Pesty, Kr. II—1, p. 174—175), și nu la 1544, cum eronat indică SIB, 13. Chiar dacă nu am avea în prezent un loc cu acest nume, deși el este cunoscut în hotarul satului Zorlencior, ca parte de țarină, coastă de deal cu pădure, dintr-un document datat 8 noiembrie 1352, din Iladia, aflăm că i se atribuie lui Juga și Bogdan fiii lui Ștefan de Mîtnic, Valea Mîtnicului, „pămînt pustiu”. Terenul dăruit acestora începea de „lingă Mîtnic, trecea printr-o pădure, și, pe un drum, venea la *Gamza*”, apoi trecea mai departe spre *Mackas* (= *Măcicaș*)¹⁶. În cazul de față deci nu mai putem spune că nu cunoaștem vatra fostei așezări, căci numele i s-a păstrat, documentele stabilesc precis locul, iar numele de *Gamza*, fără îndoială un antroponim,

¹¹ Indicația dată pentru *Laz* 1548 „toponimice pe platformele estice ale Semenicultui, deasupra Teregovei” este ambiguă. Localitatea apare menționată *Laszmare* (= *Laz Mare*, n.n.) și discută la un loc cu numirile din ținutul Mehadiiei (Pesty, Sz., p. 356); nume topice derivate din apelativul *laz* se găsesc răspîndite pe întreg teritoriul Banatului (de altfel termenul este general românesc); v. în acest sens precizările pe care le face D. Gămulescu, *Elemente de origine sîrbocroată ale vocabularului dacoromân*, București-Pančevo, 1974, p. 147; și discuția ar putea continua pentru multe dintre numele topice pe care le conține lista lucrării amintite (SIB, p. 12—16).

¹² Iată un exemplu : *Cîlnicul* (Reșița) este amintit documentar întîia oară la anul 1597 la un loc cu Gătaia, Denta, Gai, Șemlac și Omor (Pesty, Kr. II—1, p. 293—294). Presupunînd că localitatea ar fi dispărut și că numele nu i s-ar fi păstrat ca nume de hotar, ne dăm seama cît de imprecisă ar fi fost o localizare pe baza contextului.

¹³ V. în acest sens, lucrarea noastră „*Structură și sistem în toponimie în SLLF IV* (sub tipar).

¹⁴ Cf. SDT II, partea a II-a (Localități dispărute), p. 285 ș.u.

¹⁵ Cf. sigla de la sfîrșitul lucrării, *Pesty, Sz.*, așezările notate cu *Alsofalu.

nu este atit de răspîndit¹⁷. În legătură cu numele localității, cu originea lui, este suficient să acceptăm că a existat un întemeietor sau stăpîn al așezării cu numele de *Gamza*, respectiv *Hamza*, cum se poate presupune. Dar dacă încercăm să ne explicăm, la anul 1352, un nume de origine turcă, date fiind evenimentele istoriei și prezența turcilor în Banat¹⁸, se pare că forma *Gamza* a fost o mai tîrzie apropiere formală de antroponimul *Hamza*. De aceea nu este exclus să ne găsim în fața unui vechi nume românesc derivat din tema *Gam-* cu un tot atît de vechi-l sufix *-șa*, respectiv un **Gamșa*¹⁹.

2. Patru foste așezări sînt amintite în același context, cu indicația că apărțineau hotarului Caransebeșului, la anul 1588: *Andrilest*, *Rowna*, *Zboristye* și *Patak* (Pesty, Sz., p. 10). Identificarea primei dintre aceste patru foste sate nu ridică probleme, căci *Andrilești* este cunoscut ca loc în hotarul Caransebeșului. Cît despre origine, *Andrilești* ar însemna „neamul lui Andrilă”, respectiv „locul stăpînit de urmașii acestuia. Numai că *Andrilă*, ca derivat din *Andrei* cu sufixul *-ilă*, deși nu este imposibil, e totuși puțin probabil. Așa încît [-l-] e-pentetic se datorează pronunției în hiat a unui eventual *Andriești*, patronimic al lui *Andrei* sau *Andr(e)a*. Presupunerea noastră o întemeiem pe prezența în vecinătatea apropiată a numelui de loc *Andrilești* a altor două toponime: *Cîmpul Andrei* (Caransebeș) și *Dealul Andrișilor* (Păltiniș); de altfel *Andriești* este perfect omonim diu punct de vedere onomastic cu *Andrișii*²⁰.

Si *Rowna* s-a păstrat în numele *Ramna* (Obreja). Fiind vorba de numele unui pîriu, aceasta trebuie să fie cel puțin tot atît de vechi ca și satul, deși de regulă satele împrumută numele apei pe care așezarea se întemeiază²¹. Atestarea ei are loc pentru întia oară la 1447, cînd este menționată cu numele de *Ramnapathaka* (DIT II 392), deci „Pîriul Ramnei”. Întrucît originea numelui, răspîndirea lui și alte probleme de ordin fonetic și semantic au fost discutate cu alte prilejuri, numai revenim asupra acestor chestiuni²².

¹⁶ Cf. Șt. Pascu (sub redacția), *Documenta Romaniae Historica. C. Transilvania*, Volumul X, București, 1977, p. 161.

¹⁷ Dealtfel nici nu este cuprins în *DO*.

¹⁸ Posterioră menționării localității *Gamza* (1352).

¹⁹ Pe de o parte nume românești derivate din tema *Gam-* sau *Gom-* apar de timpuriu și pe o arie întinsă (v. *Gămasza* (= Gămeasa), citat des de N. Drăganu, *Românii în veacurile IX—XIV pe baza toponimiei și onomasticii*, București, 1933, p. 75, 144, 161.; numele aflat în discuție (*Gamza*) poate fi chiar numele matrimonial pe care îl amintește N. Drăganu, *Gămeasa*; ipoteza unui **Gamșa* este mai puțin plauzibilă; pentru *-șa*, v. *DO*, p. XLVI. Merită luată în considerație existența familiei cu numeroși descendenți, *Găman*, care apare des pomenit în documentele vremii. Precum, de asemenea, nu excludem nici o origine pecenegocumană a numelui de persoană, după cum ne sugerează colegul O. Răuț.

²⁰ Cf. *Andra* (Broșteni) care păstrează amintirea prediei *Handra* menționată la 1839 (DIT II 337).

²¹ V. Discuția în această privință la E. Petrovici despre numele satului Glimboca (DR, X, p. 519—520).

²² Cf. V. Ioniță, *Toponime slave în Valea Bîrzavei în Banatica III*, p. 384.

De asemenea atît *Potoc* cît și *Zboriște* nu ridică probleme deosebite, nici în privința localizării și nici în cea a originii²³, cu observația că, dată fiind răspîndirea mare a numelor de sate provenite din apelativul *potoc*, de data aceasta menționarea lui în context și informațiile pe care le dau documentele au facilitat în mare măsură localizarea lui.

3. Identificarea și localizarea unei localități *Brad(u)* sînt operațiuni greu de împlinit, căci fitonimul, într-un ținut prin excelență muntos, este larg răspîndit. Așa încît localitatea *Braadh*, a. 1532 (DIT II 303), „fost sat în sat în ținutul Caransebeșului”, menționat la un loc cu posesiunile *Racoviță* (astăzi nume de hotar lângă Caransebeș), ar putea fi localizată aproximativ. Un indiciu din secolul trecut (actele cadastrale)²⁴ și anume locul numit *Bradu Kalova* în hotarul satului Cicleni aduce o precizare suplimentară. Totodată fosta așezare *Brad* este pomenită în secolul al XV-lea în legătură cu „nevasta lui Gheorghe Găman din Calova” (Pesty, Sz., p. 13).

4. Pe trei dintre așezările socotite de M. Bizerea și C. Rudneanu ca fiind obscure (SIB, p. 12) le vom discuta la un loc din motive ce se vor vedea mai jos. Documentele maghiare redau prin [cs] afircata românească [č], pronunțată în subdialectul bănățean [š], chld, pentru fidelitatea redării, documentele vremii îl redau prin [che] sau [chi]; prin [cz] este notat [f] românesc. Tot din cauza neglijării transcrierii exacte, autorii studiului bănuiesc că *Chernecs* (de fapt, corect *Chernecz*) ar putea fi identificat cu *Cîrnecca*.

Atît *Csernecz* (nu *Cserenecs*!), cît și *Cherenyes* se confundau în secolul trecut ca și azi. Pesty Frigyes notează la început „Cserenecz vagy Cseresnyefalva”, dar mai departe își exprimă îndoiala în privința identității acestor două numiri: cf. *valószínűleg* „probabil” (luc. cit. p. 44). Pe hotarul Petroșniței curge pîriul *Cernețului*, alcătuit din *Fera Mare* și *Fera Mică* care izvorăsc din masivul Nemanu. Un alt pîriu *Nejna*, cu afluentul *Bejnuța* izvorăște din locul numit *Cireșna*. Din cauza asemănării lor formale cele două numiri sînt confundate de cei care nu cunosc bine locurile. Se pare, totuși, că au existat două așezări, una cu numele de *Cireșna*; cf. numele topice actuale din această zonă *Cireșu* (Goleș), *Cîmpul Cireșului* (Buchin); alta *Cernețul* derivat dintr-o temă *cernă*, apelativ românesc dispărut, cu o productivitate mare în toponimia spațiului geografic de care ne ocupăm: cf. *Dealul Cernicului*, *Cernicova*, *Cernișoare* „loc de unde se scot cernele pentru fărbit”²⁵. Sufixul din numele localității *Chernota* (*Cernota*) amintit

²³ Ambele sînt și în prezent nume de locuri în hotarul Caransebeșului; *potoc* este un apelativ topic românesc de origine slavă, iar *Zboriște* se traduce prin „locul de adunare (al oștilor, probabil)”; cf. scr. *zboriște* „punct de adunare”.

²⁴ Cf. Oficiul de cadastru și organizare a teritriului din Reșița, Cadastrul satului Cicleni, anul 1883, fila 17.

²⁵ Anchetă întreprinsă de noi în luna martie 1977; pentru existența unui apelativ românesc *cernă* cu un sens mai larg decît cel menționat de DA, „(oaie) *cernă*” am adus argumente detaliate în lucrarea *Note lexicale (lingvistică-entografie)* în *Studii și comunicări de etnografie și istorie*, vol. II, Caransebeș (sub tipar).

documentar la 1467 este antroponimic, cum probabil, și fosta așezare a avut la bază un antroponim; C. Sucișu o localizează între Sacu și Mîtnicu Mare (DIT II 310)²⁶.

5. La anul 1411 se amintește o așezare umană *Calna* „la marginea ținutului Caraș”, pe lângă Ciuta; numele mai era purtat de un cîmp (*Kálnamejeze*) și un pîriu (*Kálnapataka*); cf. Pesty, Sz., p. 269. Toponimul aparține seriei numeroase în toponimia românească, derivată din o temă slavă *kal* „lut; mlaștină”²⁷. Într-o zonă unde, după cum se vede, exista cîndva o populație amestecată, numirile populare dintr-o limbă neînțeleasă (în cazul de față numele topic slav, *Calna*) sînt însușite și, întocmai ca elementele lexicale curente, „ele sînt supuse procesului de adaptare la structura limbii vorbite de populația care le-a împrumutat”²⁸. Așa încît, nu este exclus ca în numele celor două pîraie de pe hotarul Armenișului, *Călina Mare* și *Călina Mică* să se păstreze amintirea celor două Calne de odinioară, căci Pesty menționează o așezare *Felső-Kálna* („Calna de Sus”), încît este firesc să presupunem corespondentul antonimic, deci și o „Calna de Jos” (loc. cit). Rămîne de lămurit chestiunea termenilor care au provocat etimologia populară. Cînd un toponim își pierde sprijinul pe care îl are de obicei în omonimul său comun, el își caută alt sprijin, în cuvinte vii, ale căror sensuri se cunosc, asemănătoare cu toponimul primar din punct de vedere formal, dar deosebite ca sens. Actualul nume poate fi explicat numai prin antroponimul *Călin(a)* sau fitonimul *călin* (*Viburnum lantana*). Pe de o parte se pare că antroponimul nu a prea fost obișnuit locurilor, pe de altă parte, în aria subdialectului bănățean pentru specia *călin* este folosit un alt termen: *dirmoz*²⁹. Nu pot fi făcute afirmații tranșante, decît după ce se va cerceta antroponimia ținutului (nu numai cea actuală, ci și cea din secolul trecut sau din secolele anterioare), precum și numirile care se dau plantei amintite.

Este ciudat că întîlnim în toponimia Banatului relativ numeroase nume de văi (în deosebi), lunci, dealuri, ale căror nume, așa cum sînt pronunțate de localnici și uneori explicate, derivă din numele comun *cal*: unele ar putea fi explicate prin faptul că ele sînt un fel de „cimitire ale cailor”; cf. *Morminții Cailor* (Șoșdea), poate *Valea Cailor* (Rusca), dacă nu ar fi prea îndepărtată de vatra satului. Cele mai multe s-au născut, bănuim, ca urmare a aceluiași proces de etimologizare: așezările *Calova*, a. 1433 (Pesty, Sz., p. 101), de aceeași origine ca și sus-amintitul *Calna* și-a păstrat numele în actualele văi din hotarul Obrejei: *Calova* și *Calovița*. Dar mai sînt amintite încă alte două așezări, mai spre sud-vest, *Kalwa*, a. 1531 și *Kalwuicza* (DIT II 348), păstrate și acestea în *Calva*, pîriu apoi

²⁶ Sufixul *-otă*, de origine slavă, formează porecle, patronime și nume de familie (DO, LXIV); unele sînt toponime provenite din nume de persoană (Idem, *ibidem*); el poate avea, probabil, și alte funcții atunci cînd se adaugă unor apelative comune ca *corcolă*, *zîrnotă* etc. (v. DI, s.v.).

²⁷ Cf. I. Iordan, *op.cit.*, p. 54; 69.

²⁸ Idem, *ibidem*, p. 367—368.

²⁹ Cf. Al. Borza, *Dicționar etnobotanic*, București, 1968, p. 179; cf. *Drimocsa* (Bocșa).

Furca Calvii, Fața Calvii etc. (Puternic). Revenind însă la toponimele de tipul *Valea Calului*, toponimul s-a născut, probabil, din pronunțarea determinantului *Calovei* cu [-v-] intervocalic labializat ³[-u-], ca în *Buceava* (*Buceava*), *Coșaua* (*Coșava*) etc.³⁰ deci *Valea Caluiei*, de fapt *Valea Caluiei*, din care s-a putut ușor naște *Valea Calului*³¹.

La capătul acestor câteva observații, considerăm că problema așezărilor menționate documentar la anumite date și dispărute azi ca așezări umane locuite nu poate fi neglijată, ci din potrivă, ar putea constitui obiectul unor preocupări bine definite în vederea identificării lor și a stabilirii locurilor pe care aceste așezări se aflau.

O primă etapă a acestei întreprinderi ar constitui-o refacerea cu ajutorul mijloacelor lingvistice, al foneticii, din variantele ce apar documentar a unor forme cât de cât exacte. Aceasta presupune cunoașterea corespondențelor dintre fonemele românești și fonemele limbilor în care sînt redactate documentele respective și, bine înțeles, cunoașterea diferitelor etape de evoluție a limbii și particularității graiului local.

Inventarierea toponimiei de pe hotarele localităților din zona cercetată este absolut necesară, metoda cea mai sigură fiind recoltarea directă, după rigorile științei.

Și, în încheiere, l-am cita pe savantul Vasile Bogrea care cerea celor care studiază toponimia să o facă cu „dicționarul geografic într-o mîină și cu colecțiile de documente în celaltă”, altfel neputîndu-se ajunge la rezultate temeinice în acest domeniu³². Deci documentul și, de fapt în primul rînd, documentul ne oferă proba concludentă (și evident rezultatele arheologiei, mai ales cînd se pune problema identificării și localizării fostelor așezări umane), dar atunci cînd acestea lipsesc, și din nefericire lipsesc în numeroase cazuri, nu putem ignora mijloacele lingvistice.

VASILE IONIȚĂ

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

În afara bibliografiei menționată în notele de subsol, am folosit mai frecvent următoarele lucrări și studii pentru care se stabilesc siglele corespunzătoare: DA = Academia Română, București, *Dicționarul limbii române*, Tomul I, partea I, 1913 ș.u.; DI = Academia Repu-

³⁰ Cf. E. Petrovici, *Studii de dialectologie și toponimie*, volum îngrijit de I. Pătruț, B. Kelemen și I. Mării, București, 1970, p. 140.

³¹ Etimologia populară este foarte frecventă în toponimie. Chestiunea a fost larg discutată de I. Conea *Terra*, 1968, nr. 3, p. 8 ș.u.

³² V. Pirvan, *Pagini istorico-filologice*. Ediție îngrijită de M. Borcilă și I. Mării, Cluj, 1971, p.

blicii Socialiste România, *Dicționar invers*, București, 1957; *DIT I și II* = C. Suci, *Dicționarul istoric al localităților din Transilvania*, București, volumul I (1967), volumul II (1968); *DO* = N.A. Constantinescu, *Dicționar onomastic românesc*, București, 1963; *DR* = *Dacoromania*, buletinul Muzeului limbii române, Cluj, 1921–1948; *LR* = *Limba română*, revistă publicată de Institutul de lingvistică din București, 1952 ș.u.; *Pesty, Kr. II–I* = Pesty Frigyes, *Krasso vármegye története*, vol. II–1, Budapesta, 1884; *Pesty, Sz.* = Pesta Frigyes, *A szőrenyi bánság és Szőrény vármegye története*, vol. II, Budapesta, 1878; *SIB* = Universitatea din Timișoara, *Studii de istorie a Banatului*, vol. I, Timișoara, 1969; *SLLF I, II, III, IV* = Comitetul județean pentru cultură și educație socialistă Caraș-Severin, *Studii de limbă, literatură și folclor*, Reșița, vol. I (1969), vol. II (1970), vol. III (1976) vol. IV (sub tipar).

L'IDENTIFICATION DES HABITATS DISPARUS CONFORMEMENT À LA TOPONYMIE ACTUELLE

(R é s u m é)

La question d'identification des habitats mentionnés documentaire autrefois, mais disparus pendant les siècles suivants, c'est une question très importante pour les chercheurs. L'auteur propose quelques solutions pour trouver les correspondantes actuelles toponymiques des noms de lieux disparus.

Quand les preuves documentaires ou celles archéologiques, manquent, on peut appeler aux méthodes linguistiques (phonétique, structures sémantiques etc.).

On y discute les habitats disparus : *Andrilești, Zboriște, Gamza, Brad* etc. On propose, en même temps, les étymologies de ceux toponymes.